

Besluitformulier

Team Mobiliteit en Wonen

Zaaknummer: 3840569 Datum: 19 maart 2026	Opsteller: R. de jong
Onderwerp: Aansluiting bij Centraal Loket ontheffingen zero-emissiezone	
Besluit: <ol style="list-style-type: none">1. Bijgaand besluit mandaat en machtiging voor ontheffingen nul-emissiezone bedrijfs- en vrachtauto's gemeente Alphen aan den Rijn 2026 vast te stellen en te publiceren in het Gemeenteblad, waarmee de Dienst Wegverkeer (RDW) wordt gemandateerd en gemachtigd om namens het college aanvragen om ontheffing in behandeling te nemen en - voor zover van toepassing - daarop te besluiten.2. Bijgaand aanwijzingsbesluit gemeente Alphen aan den Rijn heffings- en invorderingsambtenaar leges ontheffing nul-emissiezones Centraal Loket vast te stellen, waarmee de Algemeen directeur van de RDW wordt aangewezen als heffings- en invorderingsambtenaar voor de leges die samenhangen met ontheffingsaanvragen.3. Bijgaande dienstverleningsovereenkomst heffings- en invorderingsambtenaar gemeente Alphen aan den Rijn - Centraal Loket RDW vast te stellen en aan te gaan.4. Bijgaand besluit tot machtiging Servicehuis Parkeer- en Verblijfsrechten (SHPV) om kentekens van voorrangsvoertuigen op te nemen en te beheren in het Nationaal Parkeer Register (NPR) vast te stellen.	

Publiekssamenvatting

Met de invoering van de zero-emissiezone voor bedrijfs- en vrachtauto's per 1 januari 2027 is een zorgvuldig en uniform systeem nodig voor het verlenen van ontheffingen, het heffen van leges en het voorkomen van onterechte boetes. Door aan te sluiten bij het landelijke Centraal Loket van de RDW wordt de uitvoering efficiënt, eenduidig en herkenbaar voor ondernemers ingericht. Met deze besluiten regelt het college de noodzakelijke mandaten, machtigingen en samenwerkingsafspraken voor een goede uitvoering en handhaving van de zero-emissiezone.

Inleiding

Het college heeft op 16 december 2025 het verkeersbesluit en het ontheffingenbeleid voor de zero-emissiezone vastgesteld en deze op 30 december 2025 bekendgemaakt in het Gemeenteblad. Voor de implementatie en uitvoering van dit beleid zijn aanvullende uitvoeringsbesluiten noodzakelijk.

Landelijk is afgesproken dat aanvragen voor bepaalde categorieën ontheffingen via het Centraal Loket van de RDW worden afgehandeld. Dit vraagt om:

- mandaat en machtiging aan de RDW;
- aanwijzing van de RDW als heffings- en invorderingsambtenaar voor leges;
- het sluiten van een dienstverleningsovereenkomst;
- en een machtiging aan de SHPV voor het beheren van kentekens van voorrangsvoertuigen in het NPR.

Ten aanzien van de gemeentelijke ontheffingen (bedrijfseconomische omstandigheden en afwijkingsbevoegdheid) geldt dat die aanvragen door de RDW in ontvangst worden genomen en voorbereid. Besluitvorming/verlening vindt door de gemeente zelf plaats. Hoe dit verder wordt georganiseerd worden nader onderzocht.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Aansluiting bij het Centraal Loket ontheffingen nul-emissiezones past binnen de landelijke afspraken zoals vastgelegd in de Uitvoeringsagenda Zero-emissiezones. Deze agenda is opgesteld door gemeenten, het Rijk, de RDW en vertegenwoordigers van het bedrijfsleven en beoogt een geharmoniseerde, uitvoerbare en voor ondernemers begrijpelijke invoering van zero-emissiezones. Door hierbij aan te sluiten, draagt de gemeente bij aan een uniforme uitvoering en wordt voorkomen dat lokaal afwijkende uitvoeringspraktijken ontstaan.

Kader

- Wegenverkeerswet 1994 (WVW 1994)
- Reglement Verkeersregels en verkeerstekens 1990 (RVV 1990);
- Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW);
- Burgerlijk wetboek
- Gemeentewet
- Algemene wet bestuursrecht (Awb);
- Uitvoeringsagenda UAZ
- Verkeerbesluit nul-emissiezone bedrijfs- en vrachtauto's gemeente Alphen aan den Rijn
- Beleidsregels ontheffingen nul-emissiezone bedrijfs- en vrachtauto's gemeente Alphen aan den Rijn 2025

Argumenten

Aansluiting bij het landelijke Centraal Loket voor ontheffingen nul-emissiezones is een logische en zorgvuldige keuze. Ondernemers die in meerdere gemeenten actief zijn krijgen hierdoor te maken met één geharmoniseerd ontheffingenkader, wat de rechtszekerheid en voorspelbaarheid vergroot en een lappendeken aan lokale regels voorkomt. Ook de andere gemeenten die een zero emissiezone hebben, of gaan invoeren, sluiten aan bij het landelijke loket.

De RDW maakt gebruik van bestaande landelijke expertise, voertuigdata en digitale infrastructuur, waardoor de gemeente geen eigen uitvoeringsorganisatie hoeft in te richten en uitvoeringsrisico's worden beperkt. Daarnaast worden ondernemers ontzorgd doordat zij via één loket ontheffingen kunnen aanvragen die – indien van toepassing – in meerdere gemeenten geldig zijn. Tot slot sluit

deze werkwijze aan bij landelijk afgestemde afspraken tussen gemeenten, het Rijk, de RDW en uitvoeringspartners, waarmee de invoering en handhaving van zero-emissiezones op een uniforme en robuuste wijze wordt georganiseerd.

Het SHPV is eigenaar van het Nationaal Parkeer Register (NPR). Een database waarin diverse parkeer- en verblijfsrechten worden vastgelegd. Gemeente Alphen aan den Rijn is lid van het SHPV en gebruikt het NPR al voor het vastleggen van transacties van betaald parkeren, het handhaven met de scanauto, het registreren van gehandicaptenparkeerkaarten en Parkeren Plus, de digitale oplossing voor gehandicaptenparkeerkaarthouders om gratis te kunnen parkeren. Hulpdiensten, en dan met name de brandweer, maken gebruik van voertuigen die vallen onder de categorie voertuigen die niet in de zero emissiezone mogen. Omdat voertuigen van de hulpdiensten wettelijk zijn vrijgesteld van dit verbod registreert het SHPV landelijk de kentekens van deze voertuigen in het NPR, zodat zij bij handhaving niet als overtreder worden aangemerkt. Het SHPV wordt hiertoe gemachtigd.

Duurzaamheid

N.v.t.

Participatie

N.v.t.

Financiële consequenties

De uitvoering via het Centraal Loket van de RDW wordt bekostigd uit de leges die worden geheven bij ontheffingsaanvragen. De dienstverleningsovereenkomst regelt dat de RDW geen aanspraak heeft op loon in de zin van artikel 7:610 BW. De besluiten leiden niet tot aanvullende structurele lasten voor de gemeente.

Realisatie

Na vaststelling van de besluiten wordt het 'Besluit mandaat en machtiging voor ontheffingen nul-emissiezone bedrijfs- en vrachtauto's gemeente Alphen aan den Rijn 2026' gepubliceerd. De RDW en SHPV kunnen vervolgens de werkzaamheden uitvoeren, zodat het ontheffingenproces volledig operationeel is vóór de inwerkingtreding van de zero-emissiezone.

Bijlage(n):

1. Besluit mandaat en machtiging voor ontheffingen nul-emissiezone bedrijfs- en vrachtauto's gemeente Alphen aan den Rijn 2026
2. Aanwijzingsbesluit gemeente Alphen aan den Rijn heffings- en invorderingsambtenaar leges ontheffing nul-emissiezones Centraal Loket
3. Dienstverleningsovereenkomst heffings- en invorderingsambtenaar gemeente Alphen aan den Rijn - Centraal Loket RDW
4. Besluit tot machtiging Servicehuis Parkeer- en Verblijfsrechten (SHPV)